

Vlastivědná společnost muzejní v Olomouci

zapsaný spolek

Nabídka programu v druhém pololetí roku 2025

Milí členové a příznivci VSMO,

i na podzim 2025 bude naše společnost aktivní, a máte tak možnost opět si vybrat z pestré programové nabídky, kterou pro vás připravila. Zapojujeme se například do Dnů evropského dědictví a spolu se Statutárním městem Olomouc vás zveme v září na řadu akcí, které v rámci tohoto projektu budou pořádány. Najdete je na webových stránkách www.ded.olomouc.eu. S podporou města budeme však odhalování olomouckých dějin sledovat i nadále a celý podzim tak budete mít možnost dozvědět se o našem městě nové informace. Nežstaneme však pouze v Olomouci, prostřednictvím přednášek, vycházek či zájezdu můžete objevovat zajímavá místa v okolí. S novým vedením Hudební sekce zahajujeme i nový cyklus přednášek, které jsou sice pro nás zatím atypické, ale věříme, že vás zaujmou. Také nové vedení sekce Historická Olomouc rozšiřuje svou nabídku činností. Letos společnost získala novou mladou krev, popřejme jim tedy úspěšný start.

Pavlaína Kalábková

Pozvánka na výroční členskou schůzi

Ve středu 26. listopadu se od 16 do 17 hodin bude konat v sále Václava III. Vlastivědného muzea v Olomouci, náměstí Republiky 5, členská schůze Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci, z. s. Na programu bude volba výboru a revizní komise VSMO, zpráva o činnosti společnosti v roce 2025, zpráva revizní komise o hospodaření společnosti v roce 2025 a diskuse o návrhu činnosti a rozpočtu společnosti na rok 2026.

Letošní podzimní program VSMO podporuje Statutární město Olomouc.

Výroční členská schůze VSMO, z. s.
20. listopadu 2024

Muzejní středy – přednášky

Přednášky se budou konat vždy ve středu od 17 hodin zpravidla v Radeckého sále (bývalá horní klubovna) nebo v sále Václava III. (bývalý Václavkův sál) Vlastivědného muzea v Olomouci (dále VMO) na náměstí Republiky 5.

10. září – Kostel sv. Petra na Předhradí v Olomouci a jeho archeologický výzkum. Přednášejí Mgr. Hana Dehnerová a PhDr. Pavel Šlězár, Ph.D., z Národního památkového ústavu, ú. o. p., Olomouc. V rámci Dnů Evropského dědictví připravila Archeologická sekce.

17. září – Dějiny C. k. Františkovy univerzity v Olomouci. Přednáší prof. PhDr. Jiří Fiala, CSc., literární historik a emeritní profesor Univerzity Palackého v Olomouci. Připravila sekce Historická Olomouc.

24. září – Olomouc ve filmu. Kdy, kde a jak se Olomouc objevovala ve filmech, která města představovala a kdy začala hrát samu sebe. Atraktivní téma v podání předního znalce českého filmu Mgr. Petra Bilíka, Ph.D., z Katedry divadelních a filmových studií FF UP. Připravila Literárně historická sekce.

1. října – Rapová kultura. Přednáší Mgr. Jakub Fischer z Katedry muzikologie FF UP. Přednáška je zaměřena na historii rapu, stylově-žánrová východiska a společenské kořeny. Připravila Hudební sekce.

8. října – Soutěž o Hanácké divadlo. První republika a kulturní spory. Na příkladu soutěže na návrh olomouckého Hanáckého divadla přednáška ukáže, jaké představy o kultuře, politice a veřejném prostoru se v první republice střetávaly. A co tehdy znamenalo mít vlastní divadlo.

Přednáší Mgr. Martin Bernátek, Ph.D., z Katedry divadelních a filmových studií FF UP. Připravila Literárně historická sekce.

15. října – Dvě stě let od narození Ignáta Wurma. Připomínka spoluzakladatele, dlouholetého předsedy Vlasteneckého spolku muzejního v Olomouci, redaktora jeho časopisu a majitele archeologické a národopisné sbírky. Přednáší Mgr. Miloš Hlava, Ph.D., ze sekce archeologie katedry historie FF UP. Připravila Archeologická sekce.

22. října – Informace a dezinformace: rozdílnosti v názorech na dění ve společnosti v historii i v současnosti. Přednáška s besedou. Hostem je Milan Vidlák, redaktor časopisu Šifra, moderuje prof. PhDr. Jana Burešová, CSc. Připravila Historická sekce.

29. října – Olomouc v podhradí a počátky města. Nové poznatky o vzniku města Olomouce z pohledu archeologického a historického. Přednášejí PhDr. Pavel Šlězár, Ph.D., a Mgr. et Mgr. Jakub Novák, Ph.D., z Národního památkového ústavu, ú. o. p. Olomouc. Připravila sekce Historická Olomouc.

5. listopadu – Byl jednou jeden gentleman: spisovatel a básník Jiří Langer. Méně známý židovský literát, mladší bratr spisovatele a dramatika Františka Langra. Přednáší Mgr. Daniel Soukup, Ph.D., z Centra judaistických studií FF UP. Připravila Historická sekce.

12. listopadu – Ing. František Čelechovský a geometrii v Litovli do roku 1945. O historii geodetického zaměřování Mladečských jeskyní a významných budov v Litovli bude přednášet Ing. Alexandra Chmelová. Připravila Národopisná sekce.

19. listopadu – Umělá inteligence a nauky našich předků 2. Pokračování přednášky o možnostech využívání AI v astrologii. Přednáší Václav Špirhanzl. Připravila Astrologická sekce.

26. listopadu – Antologie brněnských německých spisovatelů. Přednáší prof. PhDr. Ingeborg Fialová, Dr., z FF UP. Připravil výbor.

3. prosince – Starověký Egypt očima Ivany Koucké 2. Přednášku z vlastních poznávacích cest připravila PhDr. Ivana Koucká, Ph.D., z katedry historie FF UP. Připravila Historická sekce.

10. prosince – Skupina Beatles a její recepce v ČSSR. Přednáší Mgr. Jan Blüml, Ph.D., z Katedry muzikologie FF UP. Připravila Hudební sekce.

17. prosince – Bob Dylan, básník nobelista. Udělení Nobelovy ceny za literaturu v roce 2016 americkému písničkáři Bobu Dylanovi vyvolalo četné diskuse, spory, nadšení i averze. Přednáška představí Dylana jako svébytného básníka a nastíní vývoj jeho tvorby. Přednáší Mgr. Michal Sýkora, Ph.D., z Katedry divadelních a filmových studií FF UP. Připravila Literárně historická sekce.

Komentované prohlídky

Sobota 13. září – Hanácký lidový oděv aneb blaťácký kroj v proměnách času. Prohlídka aktuální výstavy o hanáckých krojích ve skanzenu v Příkazích společně s její autorkou Bronislavou Millou. Sraz ve skanzenu v Příkazích v 11 hodin. Doprava vlastní, možnost využít autobusu (směr Litovel) s odjezdem 9.50 z autobusového nádraží či 10.04 ze zastávky Na Střelnici. Návrat možný autobusy 12.22 nebo 13.21 či vlakem 13.02. V tento den se ve skanzenu koná akce Podzim na hanáckém gruntě. Vezměte děti a vnučata s sebou. Připravila Národopisná sekce.

Neděle 5. října – Úvazy šátků na Hané. Komentovaná prohlídka aktuální výstavy v prostějovském muzeu vedená její autorkou a zároveň ředitelkou prostějovského muzea Mgr. Veronikou Hrbáčkovou. Sraz v 10 hodin u pokladny v budově muzea na náměstí T. G. Masaryka 2 v Prostějově. Doprava vlastní, například vlakem v 9.05 z hlavního nádraží v Olomouci. Připravila Národopisná sekce.

Výstavy

Od 19. srpna do 29. září

Výstava Fotografické sekce VSMO. Pravidelná výstava prací členů naší zájmové sekce. Část výstavní chodby v přízemí Vlastivědného muzea v Olomouci. Připravila Fotografická sekce.

Vycházky

Sobota 6. září – Olomouc archeologická – 10. část. Další procházka s olomouckými archeology nás tentokrát provede po třídě Svobody. Sraz v 10 hodin u polikliniky SPEA na náměstí Národních hrdinů 769/2. Připravila Archeologická sekce.

Čtvrtek 11. září a pátek 12. září – Olomouc archeologická – Top Ten. Představení deseti nejvýznamnějších archeologických výzkumů realizovaných v historickém jádru Olomouce. Shrnutí všech dosavadních deseti archeologických vycházek do jedné tour. Sraz vždy ve 14 hodin na Horním náměstí v Olomouci u bronzového modelu města. Provází Mgr. Pavlína Kalábková, Ph.D., ze sekce archeologie katedry historie FF UP. Předpokládané ukončení akce v 17 hodin. V rámci Dnů evropského dědictví připravila Archeologická sekce.

Neděle 28. září – Židovský Prostějov. Vycházka po nejvýznamnějších místech spojených s židovskými dě-

jinami města. Provází Mgr. Filip Gregor z Muzea a galerie v Prostějově. Sraz v 9 hodin před budovou muzea na náměstí T. G. Masaryka 2 v Prostějově. Doprava vlastní, například autobusem v 8 hodin z autobusové zastávky Tržnice. Připravila Historická sekce.

Sobota 11. října – Za houbami a krajinou Bradla. Mykologická vycházka na Uničovsko z Libiny do Nové Hradečné. Přibližně 7 km procházka převážně lesem se skalní vyhlídkou Bradlo. Převýšení do 270 metrů. Sraz ve vestibulu na hlavním vlakovém nádraží v 8.15. Odjezd vlakem do Libiny v 8.32 a zpět v 12.43 nebo 14.43 z Nové Hradečné. Vycházku vede RNDr. Libor Mazánek, Ph.D., z Krajské hygienické stanice Olomouckého kraje a z naší Mykologické poradny. Připravila Přírodovědná sekce.

Pátek 31. října – Zaniklé obce na západním předměstí dnešní Olomouce. Vycházka s lampiony. Vede PhDr. Petr Hofman. Sraz v 18 hodin u rybníčku ve Smetanových sadech, u vstupu do hlavní aleje ze strany ulice Polská. Přineste si vlastní lampion ☺. Připravila sekce Historická Olomouc ve spolupráci se Societas unitariorum amicorum Olomouc.

Zájezdy

Sobota 20. září – Krajinou Libavska. Poutní místo Stará Voda – kostel sv. Anny a sv. Jakuba Většího, hřbitov a Královská studánka. Budišov nad Budišovkou – expozice Muzea břidlice. Muzeum zahrnuje i zahradní expozici s umělou ukázkou štol, je možno si prohlédnout i břidlicový důl „zevnitř“ v krátkém videu, kostel Nanebevzetí Panny Marie, národní kulturní památka s pohnutou historií a se znaky řemeslných cechů, umístěných na tyčích u lavic. Po všech památkách nás provedou místní průvodci. V Budišově bude i čas na přestávku na oběd v místním bistro. Cestou zpět se zastavíme na památných místech bitvy u Guntramovic 28. června 1758. Vede člen výboru VSMO Amos Děkaník. Odjezd v 7 hodin ze zastávky zájezdových autobusů Olomouc – Tržnice. Předpokládaný návrat je mezi 16. a 17. hodinou. Připravil výbor.

Cena za jízdné 400 Kč, plus vstupné 100 Kč (vybírání v autobusu).

Vzhledem k brzkému termínu realizace zájezdu je možné se přihlásit buď osobně v kanceláři VSMO nebo mailem na petrzelova@vsmo.cz, a to nejpozději do 17. září 2025. Jízdné na zájezd se platí buď osobně v kanceláři VSMO nebo převodem na účet společnosti. Číslo účtu je 2302177214/2010. Číslo účtu je zveřejněno i na webových stránkách VSMO. Do zprávy pro příjemce uveďte své jméno a název zájezdu. Pro odhlášení ze zájezdu platí nastavená pravidla – ze zájezdu je možné se odhlásit s nárokem na vrácení peněz za jízdné nejpozději týden

před konáním akce – tedy do 13., resp. 15. září. Při odhlášení po tomto datu peníze za jízdné nebude vráceno. Odhlášení ze zájezdu řešte s kanceláří VSMO.

Workshopy

Podoby zaniklých olomouckých sídel

V pátek 10. října od 15 hodin. Dnešní možnosti vizualizace zaniklých sídel s použitím AI. Vede PhDr. Petr Hofman. Kapacita omezena na 10 účastníků. Nutná rezervace předem, a to buď osobně v kanceláři VSMO, nebo mailem petrzelova@vsmo.cz do 6. října. Realizace v Radeckého sále. Připravila sekce Historická Olomouc.

Kameny pod mikroskopem

V pátek 17. a 24. října od 15 hodin. Náhodnému pozorovateli se horniny mohou zdát jednotvárné, šedivé, mrtvé a naprosto nezajímavé. Opak je však pravdou. Pod mikroskopem v sobě obyčejný kámen ukrývá barevný vesmír minerálů. V rámci našeho poznávání neživé přírody se tentokrát vypravíme na katedru geologie Přírodovědecké fakulty UP, kde se podíváme na mikroskopické preparáty vyvřelých, přeměněných i usazených hornin. Workshop vede RNDr. Tomáš Lehotský, Ph.D., z katedry geologie PřF UP a Přírodovědného ústavu VMO. Kapacita omezena na 8 účastníků ve skupině v jednom termínu. Proto je nutná rezervace předem, a to buď osobně v kanceláři VSMO, nebo mailem petrzelova@vsmo.cz do 15. října 2025. Realizace na katedře geologie Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, ulice 17. listopadu 1192/12. Připravila Přírodovědná sekce.

Setkání obecních kronikářů

V sobotu 29. listopadu od 10 hodin. Ve spolupráci s Vlastivědným muzeem v Olomouci, Státním okresním archivem Olomouc a Litovelskou muzejní společností pořádáme třetí setkání obecních kronikářů ze střední Moravy (Olomouckého kraje). Obnovujeme tradici pravidelných setkávání kronikářů s odborníky na půdě olomouckého muzea. Na programu workshopu budou metodické přednášky, ukázky vybraných kronik, diskuze i společenské setkání kronikářů, odborníků a zájemců o obecní kroniky. Workshop bude realizován v sále Václava III. VMO. Vstup zdarma. Zájemci se hlásí na mail kalbkova@vsmo.cz do 26. listopadu 2025. Připravil výbor.

Tiskárna

V pátek 12. prosince od 15 hodin. O historii tisku spojenou s ukázkou tiskařských technik a tiskařského lisu bude mluvit Roman Prokeš. Kapacita omezena na 20 účastníků. Nutná rezervace předem, a to buď osobně v kanceláři VSMO, nebo mailem petrzelova@vsmo.cz do 10. 12. Realizace v Radeckého sále. Připravila sekce Historická Olomouc.

Schůzky ostatních zájmových sekcí

Zájmové sekce se scházejí v době realizace svých akcí. Některé sekce pracují však pouze na pravidelných schůzkách v kanceláři VSMO nebo v Radeckého sále VMO. Jejich program je uveden níže. Kontakty na jednotlivé sekce jsou zveřejněny v příslušných záložkách na webových stránkách www.vsmo.cz. Všichni noví zájemci o členství v těchto sekcích jsou vítáni a stačí se dostavit na jakékoliv jejich setkání.

Astrologická sekce se schází každou lichou středu od 17 hodin v kanceláři VSMO.

Sekce Dějin lékařství se sejde ve dvou pátečních termínech od 15.30 hod v Radeckého sále. První setkání se uskuteční v **pátek 26. září 2025** a zazní při něm přednáška **Historie lékařské genetiky**. Přednáší prof. MUDr. Martin Procházka, Ph.D., přednosta Ústavu lékařské genetiky, LF UP a FNOL. Druhé v **pátek 21. listopadu 2025**, zazní přednáška **Stomatologie a maxilofaciální chirurgie na Lékařské fakultě v Olomouci 1946–2020**. Přednáší prof. MUDr. Jindřich Pazdera, CSc.

Sekce Esperanto se schází každý čtvrtek od 16 do 18 hodin v kanceláři VSMO. Na schůzkách se učí a procvičuje jazyk a konverzace, čtou se aktuální čísla esperantských časopisů, poslouchá internetové rádio či se sledují internetové esperantské portály.

Fotografická sekce se schází pravidelně každé druhé a čtvrté úterý v měsíci od 16 hodin v Radeckého sále VMO. Teď to bude v termínech 9. 9., 23. 9., 14. 10.,

11. 11., 25. 11., 9. 12. a 30. 12. Výsledky práce členů sekce lze sledovat i na www.foto.vsmo.cz, nebo www.vsmo.rajce.idnes.cz.

Genealogická sekce se schází každé třetí úterý v měsíci od 15 hodin v kanceláři VSMO. Trvá také pozvání k účasti pro ty, kteří mají zájem o zpracování rodokmenu svého rodu, či další zájemce o činnost sekce.

Kaktusářská sekce má na podzim 2025 naplánována svá setkání včetně odborných přednášek v Radeckého sále VMO v termínech 4. 10., 1. 11. a 6. 12. od 9 hodin.

Numismatická sekce se schází každou třetí sobotu v měsíci v Radeckého sále VMO od 8 hodin (tj. 20. 9., 18. 10., 15. 11. a 20. 12.) a každou první středu v měsíci v 14.30 hodin v užším kruhu ve Svatováclavském pivovaru (tj. 3. 9., 1. 10., 5. 11. a 3. 12.). Na podzimním programu mají numismatici například tyto přednášky: 20. 9. Představení nové knihy o sv. Pavlíně, 18. 10. Základy numismatiky, vytváření sbírek, zásady provádění aukcí – metodické pokyny; 15. 11. O medailérské tvorbě L. Šindeláře přednáší P. Doležal, 20. 12. Numismatické kuriozity a zajímavosti. Na sobotu 20. září je do odpoledních hodin naplánován i společný výlet členů sekce a jejich rodinných příslušníků do Golf Resortu Olomouc.

Nabídka dalších činností

Mykologická poradna bude pokračovat během houbařské sezóny každé pondělí od 16 do 17.30 hodin v kanceláři VSMO.

Provoz kanceláře VSMO a organizační pokyny

Kancelář se nachází v přízemí budovy Vlastivědného muzea v Olomouci, náměstí Republiky 5. Kancelář je otevřena od září do prosince 2025, **a to každé pondělí od 14 do 16 hodin a středu od 15 do 17 hodin**. Kontakty na výbor VSMO a jednotlivé sekce jsou zveřejněny na webových stránkách společnosti www.vsmo.cz/kontakty.php.

Program VSMO je zveřejněn na webových stránkách společnosti www.vsmo.cz/plan.php a pravidelně se objevuje i v akcích na webových stránkách www.olomouc.cz, Facebooku Vlastivědné společnosti muzeijní v Olomouci a na nástěnce VSMO umístěné

před vstupem do VMO na náměstí Republiky v Olomouci.

Členské příspěvky za rok 2025 je možné stále platit buď osobně v kanceláři VSMO, nebo převodem na účet společnosti. Pokyny k platbě na účet jsou uvedeny na webových stránkách www.vsmo.cz/kontakty.php. Číslo účtu společnosti je **2302177214/2010**.

Omluvte prosím předem možné změny programu. Včas o nich budeme informovat na webových stránkách VSMO, Facebooku a na nástěnce společnosti.